

begrepp, generatio spontanea och ex ovo, den förra med hänseende till Geologins resultater – samt börjar och slutar med, hvad hos Hegel är öfvergången från naturens filosofi till andens.

Gud vet, huru belåten Farbror kan blifva med detta opus. Min grundtanke har varit: att filosofin är oredlig och naturforskningen lättsinnig. Hegel har kanske handlat »bona fide» – ehuru äfven han utan begrepp kommit från »Jordorganismen» och den geologiska processen. Efterföljarena hafva haft naturforskningen för ögonen, men låtit den blifva för sig. Åtminstone kan jag icke hos dem finna annat, än den förutsättning, att människosläktet äfven till tiden evinnerligen varit och blifver, så litet filosofin eljest vill veta af denna evighet.

Finnes någon Naturfilosofi i Hegelsk anda af någon utarbetad? Rosenkrantz namn föresväfvar mig; men osäkert. Skulle Farbror ega en sådan, så ber jag derom med »snäll»-posten.

Skulle Farbror vistats i staden, skulle jag legat öfver med bön om Man(u)skri(pte)ts genomseende. Nu har jag ännu ingen ens för Latiniteten och reviderarken att anlita. Hvar Cygnæus finnes; känner jag icke. Jag har dock nu sökt skaffa mig nödig kännedom om, hvem som kan anlitas.

Laurell's philippik har lemnat mig kall. Vid annat bemötande hade jag kunnat hafva ett par skrupler. Öfvermåttet i hans replik har nu gjort så mycket för mig; att jag både inåt och utåt har ganska litet att tillgöra.

N(ervan)de(r)s död har legat mig tungt öfver och Cygnæi teckning har laggt last på börda. Dock har detta icke skakat min öfvertygelse, att hans längre lifstid likväl icke kunnat föra oss till samverkan, utan att många rifningar förestått; ehuru jag är öfvertygad, att enskildt förtroende väl återvändt. När jag återläser hans sednaste bref, röres jag af tanken på allas vår svaghet; ty för mig prisade N(ervan)de(r) den ställning, upprepadt, med gladaste mod, såsom fri och öfver allt behof af gillande uppifrån eller nedifrån – hvilken han för Cygnæus i så skärande klagan visar sig anse för sämre t. o. m., än den verkliga var. Samma klagan till mig hade vid Gud rört upp mitt innersta och afvändt hvarje förebråelse från båda sidor. --

Jag ville göra brefvet långt; men posttimmen ger detsamma sin tillbörliga gräns. Med tillgifven helsning till Familjen från mig och de mina undertecknar jag på allas våra vägnar Vördnadsfullt och tack-samt

Joh. Vilh. Snellman.

Kuopio d. 31 Juli 1848.

128 J. V. SNELLMAN – W. G. LAGUS 14.VIII 1848, ÖVERSÄTTNING

J. V. Snellman, Kootut teokset XII. Porvoo 1931

Kunnioitettu Veli!

Tämän mukana seuraa väitöskirjani alkuosa, josta on ollut puhe, sekä uudistettu pyyntö, että Veli pikaisesti painatusluvan hankkimalla hyväntahtoisesti myötävaikuttaisi sen painattamiseen, joka alkaa 20 p:nä.

Jatkon ynnä asianmukaisen anomuksen Tiedekunnalle lähetän 25 p:nä.

Kunnioittaen

veli ja palvelija
Joh. Vilh. Snellman

Kuopio 14 p:nä elokuuta 1848.

129 *J. V. SNELLMAN – F. CYGNÆUS 14.VIII 1848*
HUB, Coll. 41

10

Bror Cygnæus!

Genast Du får detta, så gå till Frenckell & Son, för att taga så stor del af mitt Disputationsmanuskript, som utan hinder i sättningen ske kan, för att derur jaga hvarje bock – så vidt möjligt.

Till Dig kommer korrekturet. Det hjälper ej. Men ensam kan Du ej sköta det. Leg derföre med goda ord eller pengar någon hjälpare.

Se också till, att två ark tryckas i veckan summa *sex* till den 10:de September.

20 Blir tryckningen icke till denna tid absolverad så har Du stängt mig från paradiset.

Hvarje bock och hvarje tryckfel är äfven en plump i passagen dit. Minns, att de äro *hufvudsak* för mången granskare.

Jag har sändt bref och manuskript till Geitlin såsom Dekanus. Skulle han vara från staden, så uttag med Reins tillstånd brefven och betänk till mitt bästa deras innehåll.

Jag lefver i stor oro. Skrif derföre med posten den 26:te huru allt står till.

Snellman

30 d.14 Aug.

130 *C. R. EHRSTRÖM – J. V. SNELLMAN 17.VIII 1848*
HUB, JVS handskriftssamling

Bäste Broder!

40 Har då icke bombardementet med mina breflappar utvisat att jag icke hvarken menar eller tror något sådant som din skrifvelse af *d<en> 23 sist<idne>* Juli förutsätter tvertom ansett Dig lika broderligt sinnad som förut och öfver de uteblifna skriftliga svaren funnit mig mera än godtgjord, ja tusende fallt och ojemnförligt med de tryckta. Dessa tager jag ofta såsom vore de till mig enskilt, som de blott saknade vänhelsningen öfver och under för att verkligen vara det. Lika litet kan jag smickra mig med, som Du mo smickra Dig med, att Du i enskilta bref skulle meddela mig så mycket godt som det jag får *jemte* allmänheten. Behåll derföre gerna såsom privilegium din antagna sed, hvars orsak

50 och grund jag inser och respecterar, och låt mig behålla min öfvertygelse att Du icke öfverser mina breflappar. Blott någon, någon enda gång skänk mig en rad med ditt egenhändigiga namn under att jag så, handgripligen, må erfara att det är Du, densamme, som skrivit.

Hinder, hinder! Det gläder mig att Du vill skänka min lilla uppsatts plats i Litteraturbladet. Visserligen är der ett och annat fel, som jag